

ตาเคลิ้ม

พระราชสุทธินิพนธ์

จากหนังสือ กฎแห่งกรรม – ธรรมปฏิบัติเล่มที่ ๘

พระราชสุทธินิพนธ์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

วัดอัมพวัน สิงห์บุรี

R8012

เรื่องของตาเคลิ้มนี้ เป็นเรื่องจากประสบการณ์ที่อาตมาได้รับรู้มาเป็นเวลานานแล้ว ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งในสมัยนั้นอาตมาเพิ่งเริ่มที่จะสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ เรื่องนี้ น่าจะเป็นอุทาหรณ์เตือนใจพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างดี จึงขอนำมาเล่าในวันนี้

ตาเคลิ้มมีบ้านอยู่ที่ฝั่งธนบุรีใกล้ริมฝั่งคลอง จึงต้องอาศัยใช้เรือเป็นพาหนะสัญจรไปมา แก่มีภรรยาชื่อยายวาด นิสสัยชอบทำบุญ ทำทาน และช่วยเหลือกิจการงานของวัดอย่างสม่ำเสมอ ผิดกับตาเคลิ้มซึ่งแม้จะเป็นคนร่ำรวย แต่เรื่องของการทำบุญนั้นกลับไปชอบเลย และมักจะคอยขัดขวางยายวาดในเรื่องการทำบุญอยู่เสมอ แม้แต่การอนุโมทนาสาธุการแกก็ไม่ยอมทำแต่ประการใดเลย การทำบุญที่แกเคยทำก็มีแค่การร่วมสร้างสังกะสีสำหรับมุงหลังคาศาลาของวัดที่อยู่ใกล้ ๆ บ้านแก จำนวนหนึ่งแผ่นเท่านั้น เพราะมดคายกวัดนั้นได้มา ค่อยันคดยอให้แก่ช่วยทำบุญ จึงต้องจำใจทำ ในบางครั้งที่ตาเคลิ้มยอมไปวัดก็เพราะจะไปเล่นหมากรุกกับพระที่วัด ส่วนลูกหลานของแก ตาเคลิ้มก็ไม่ยอมให้เรียนหนังสือ เพราะถือว่า มีทรัพย์สมบัติมากที่จะให้ลูกหลานไว้ใช้

อยู่มาวันหนึ่งเป็นวันพระ ยายวาดก็จัดเตรียมข้าวปลาอาหารขนมนมเนยสำหรับจะถวายพระในวัดที่อยู่ทางเหนือของบ้าน แก่เกิดรู้สึกไม่ค่อยสบายเลยขอร้องตาเคลิ้มให้ช่วยนำภัตตาหารไปถวายพระแทน

ตาเคลิ้มจึงพายเรือไปทำบุญที่วัดคนเดียว เมื่อได้นำของไปถวายพระเสร็จแล้ว จึงได้พายเรือกลับบ้าน พอดีในระหว่างทางที่กำลังพายเรือกลับบ้านอยู่นั้นแกก็เห็นผู้หญิงคนหนึ่ง กำลังจะขึ้นเรือที่มาหยุดจอดรับที่หน้าบ้านโดยมีผู้ชายสองคน นั่งอยู่ที่หัวเรือคนหนึ่งเป็นคนมารับ ตาเคลิ้มจึงหยุดทักทายผู้หญิงคนนั้นว่า “อ้าว นั้นแกจะไปไหนนะ” ผู้หญิงคนนั้นก็ตอบว่า “เค้ากำลังจะเอาฉันไปส่ง แกจะไปกับฉันด้วยไหมล่ะ” ตาเคลิ้มในขณะนั้นก็รู้สึกตัวเองคล้ายเคลิ้ม ๆ ไป เลยรับปากว่าจะตามไปส่ง จึงพายเรือตามหลังไป

ผู้หญิงคนนั้นความจริงได้ตายไปแล้ว แต่ตาเคลิ้มไม่ได้นึกอะไร คิดแต่เพียงจะพายเรือตามไปส่งเขาเท่านั้น ฉะนั้นเมื่อถึงบ้านเลยไม่ได้แวะ พายผ่านบ้านไป ส่วนยายวาดอยู่บน

เรือนเห็นตาเคลิ้มพายเรือตามผู้หญิงที่ตายไปแล้วคนนั้นไป ก็ตะโกนร้องเรียกตาเคลิ้มให้หยุด แต่เรือทั้งสองลำก็พายผ่านบ้านไป จนกระทั่งเรือไปถึงคู้้งน้ำ ยายवादก็เห็นเรือล่มหายวับไปกับตา

ส่วนตาเคลิ้มกำลังพายเรือลำนั้นตามหลังไป ก็ไม่ได้ยินเสียงยายवादเรียกแต่อย่างไรรู้แต่ว่าพวยพายเรือผ่านบ้านแกไป ก็รู้สึกสว่างแวบ พอสว่างสว่างแวบหายปรากฏว่าเรือได้เกยฝั่งเข้าที่เมือง ๆ หนึ่ง คล้ายว่าจะเป็นเมืองลับแล ก็อยู่ใกล้ ๆ บ้านแกนั้นแหละ ตาเคลิ้มเลยลงไปชมดูเมืองนั้น

ตาเคลิ้มก็ไปเจอหลวงตาองค์หนึ่งซึ่งตายไปก่อนตาเคลิ้ม และเคยไปนั่งเล่นหมากรุกกันที่วัดบ่อย ๆ ในสมัยที่หลวงตายังมีชีวิตอยู่ ตาเคลิ้มเห็นท่านไปนั่งเล่นหมากรุกกลางแดดเลยเข้าไปหา พอหลวงตาเห็นตาเคลิ้มก็ทักขึ้น “อ้าว เคลิ้ม ข้ามาอยู่ที่นี่ตั้งนานแล้วไม่มีมาเล่นเลย แกมาพอดีเลย”

หลวงตาเลยมีตาเคลิ้มเป็นเพื่อนเล่นหมากรุก หากโยมไปเจอพระองค์ไหนนั่งเล่นหมากรุก ก็ช่วยไปบอกท่านนะ ว่าไม่เชื่อเป็นถามหลวงพ่อวัดอัมพวัน มันเป็นบาปและไม่ต้องทำอะไรเลย การเล่นหมากรุกไม่ใช่หน้าที่ของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา มันจะเป็นบาปเป็นกรรม

ในโอกาสต่อมาตาเคลิ้มก็เล่าว่า เสร็จแล้วก็มีคนมาพาตาเคลิ้มไป พาไปดูหมดเลยหลาย ๆ แห่ง ไปดูบางบ้านทะเลาะกัน เอาสากตีวัน อะไรต่อมิอะไรตีกัน แกก็ไปเห็นหมดแล้วเขาก็บอกว่าเป็นแหลบ้านอันธพาลบ้านนรกทะเลาะกันไม่พัก แล้วเขาก็เล่าว่า “นี่ตาเคลิ้มเอ๊ย บ้านแกวนี่มันไม่ยอมเอาลูกเรียนหนังสือ มันถึงได้เป็นเช่นนี้” ตาเคลิ้มนึกเสียใจ ดูไปเหมือนกันทั้งแถวเลย มีแต่ทะเลาะวิวาทต่อกันทุกวัน นี่แหลบ้านอัปมงคล

พอได้ดูบ้านอีกแถวหนึ่ง เจอบ้านสวยหมดทุกคน เข้าบ้านไหนพูดเพราะหมดทุกบ้านต้อนรับพาที่ดีเหลือเกิน ลูกก็หิ้วกระเป๋าไปโรงเรียน พอเดินต่อไปได้อีกสักหน่อยเจอมหาวิทยาลัย แล้วคนนำเขาก็บอกว่าเป็นตาเคลิ้ม แกวนี่เขาอยู่ดีกินดีเพราะเขาลูกเรียนหนังสือ ตาเคลิ้มก็นึกเสียใจ เพราะว่าไม่ได้ให้ลูกเรียนหนังสือเลย เพราะนี่กว่าทรัพย์สมบัติเรามีมากเลยคนที่นำไปก็บอกว่า “แม่แกจะมีสมบัติมาก มีเงินก็ร้อยล้านก็ไม่เกิดประโยชน์ ดูคนมีเงินสิมันดีกันเห็นไหม เพราะมันไม่ได้เรียนหนังสือ และดูสิหมู่บ้านนี้มีมหาวิทยาลัยสวยงาม มีคนเรียนหนังสือเขาก็ไม่ทะเลาะวิวาทกัน เป็นผู้ดีเต็มขั้น เขาพูดเพราะกันทั้งบ้าน มีลูกมีหลานก็พูดกันเพราะ ๆ ทั้งนั้น”

ตาเคิ้มก็นึกเสียใจว่า “เรามีลูกตั้งเก้าคน ไม่เคยให้ลูกเรียนหนังสือแม้แต่คนเดียว มีทรัพย์สินสมบัติไปให้ เขาก็คงผลาญหมด” แกก็นึกในใจ แล้วแกก็เดินดูมหาวิทยาลัย ดูแพทยศาสตร์ดูโรงพยาบาลเยอะแยะ แล้วคนที่นำไปก็อธิบายอีกว่า “นี่ตาเคิ้ม พวกเขาเหล่านี้ได้สร้างโรงพยาบาลของเขาไว้ละ ที่เขามาอยู่กันนี่” แล้วตาเคิ้มก็ไปเห็นคนเก่าที่รู้จักกันเป็นส่วนมาก

พอเดินต่อมาก็เห็นศาลา ตาเคิ้มก็เกิดหิวข้าวจิ้ง หิวข้าวที่สุด ไปพบคนรู้จัก เขาก็บอกว่า “อ้าวเชิญ ตาเคิ้มมาอย่างไรละนี่ มา มาทานข้าวกัน” ตาเคิ้มก็เข้าไปเพราะหิวมาก น้ำลายไหลเลย ก็ตรงไปนั่งเก้าอี้ที่โต๊ะของเขากับข้าวบริบูรณ์เลย ด้วยความหิวก็เลยเอาช้อนรีบตักขึ้นมากิน เสร็จแล้วก็ต้องรีบคายทิ้ง เพราะร้อนจังเลย เอ๊ะ จักกับข้าวดูก็ไม่ร้อน แต่พอใส่ปากกลับกินไม่ได้เลย กินไม่ได้ทั้งหมด ก็เลยต้องขอลาเขาไป แล้วมองดูเขากิน เขาก็กินกันดูไม่เห็นเป็นไร ตาเคิ้มก็นึก “โอ้ที่เราไม่ได้ทำบุญเลย พอเดินไปอีกก็มีโต๊ะกับข้าว ก็จำได้ว่านี่กับข้าวบ้านเรานี่ ขนมที่ยายवादเคยเอาไปทำบุญ ขนมตะโก้ ขนมเปียกปูน ขนมปลากริมไข่เต่า ยายवादเขาชอบทำ ก็เข้าไปกินแต่กินไม่ได้เลย ปากพองหมดเลย มันร้อนแล้วก็มีอีกคนหนึ่งก็บอกว่านี่ของเมียแก ตอนเมียแกทำบุญ แกเคยสาธูบ้างหรือเปล่า” แกก็ตอบว่า “ผมเป็นคนห้ามเลยว่ะ เอาไปให้พระฉันทำไม”เลยกินไม่ได้ ตาเคิ้มแค้นใจมาก

กลับมาอีกก็ไปเจอเสื้ออยู่ไว้ พวกเขาก็นั่งกันเรียบร้อย ก็เรียกตาเคิ้มให้หนึ่ง บอกนั่งลงไปซินี้เสื้อแก่ แกก็จำได้ว่าเป็นเสื้อของยายवादเขา พอแกนั่งลงไปก็กินไม่ได้ ร้อนกัน นี่โยมจำไว้เมียมาสร้างผ้าไม่ได้แน่ เพราะผ้าไม่ได้อ่อนนุ่มหนา

ตาเคิ้มก็นึกแค้นใจว่า “หนอย ที่ยายवादมาสร้างก็สตาจเรานี่นา แล้วทำไมเราไม่ได้นะ หัวหน้าที่นั้นก็เลยย้อนถามว่า “มันสตาจของแกอย่างไร เขาก็ค้าขายของเขา” ตาเคิ้มก็ตอบว่า “เอ๊ะ ก็ผ้าเมียนอนอยู่ด้วยกัน ทำไมไม่ได้ด้วยกันหรือ” เขาก็ตอบว่า “ไม่ได้หรอกของใครของมัน”

ขอให้โยมจำไว้ละ ของใครของมันนะ ไม่ใช่ว่าผ้าทำแล้วเมียได้หรือเมียทำแล้วผ้าได้ ยกตัวอย่างโยมเป็นภรรยามาทำกรรมฐานอยู่เจ็ดวัน ได้สติสัมปชัญญะ ได้บุญกุศลมากแล้วก็อุทิศให้ผ้า แต่ผ้าไม่ได้ทำกรรมฐานมันก็ได้ มันต้องมาทำลายเสียด้วยกัน

แล้วแกก็มาเล่นหมากรุกต่อ เล่นไปเล่นมาแดดเผาหลังลอกเลย แดดแรงอะไรอย่างนี้ หลวงตาก็เลยบอกว่า “นี่ตาเคิ้ม ที่นี้ผิดกับวัดที่บ้านเราละ แดดที่นี้มันแรงเผาหลังลอกหมด”

พออีกสักครู่ฝนตกแล้ว ฝนตกลงมาเหมือนเข็ม ที่มแทงตัว ก็เลยต้องรีบวิ่ง แต่หลวงตาก็ไม่ได้วิ่ง เพราะไม่ได้สร้างอะไรไว้ ก็ต้องนั่งโดนเข็มที่มแทง จับหมากรุกค้าง ตา

เคลิ้มอยู่ไม่ได้ก็วิ่งเข้าศาลาหลังใหญ่ แต่ตาเคลิ้มเข้าไม่ได้เสียอีกแล้ว เข้าได้ก็อยู่ไม่ได้ เลยต้องมาหลบอยู่ตรงชายคาซึ่งมีสังกะสีอยู่แผ่นเดียว แล้วแกก็เล่าต่อไปว่าฝนที่นั่นก็แปลก ตกแล้วยังชอนมาข้างใต้ใต้สาตมาโดนเอาหลังผมแยะเลย มันก็มจนเป็นตุ่ม ๆ หมดเลย

กล่าวถึงทางบ้านของตาเคลิ้ม เป็นระยะเวลาเจ็ดวัน ยายवादก็ไปหาหมอดูที่กรุงเทพฯ ก็ดูว่าตาเคลิ้มตาย ตายที่ไต่บ้านเพราะเรือล่ม ยายवादก็เอาคนช่วยกันเอาแหลนไปตักมันก็ไม่มี ก็ล่องไปถามบ้านเหนือบ้านไต่ก็ไม่มีใครเจอเลย นี่ก็แสดงว่าไอ้เมืองนี้ใกล้บ้านตาเคลิ้มแน่ ๆ สรุปว่าไปหาหมอดูก็บอกว่าตายหมด ก็เลยปรึกษาลูกหลานว่า พรุ่งนี้ทำบุญเจ็ดวันให้ตาเคลิ้ม แม้จะไม่ได้ศพก็ช่างมันเถอะ

พอถึงเวลาเจ็ดวัน เจ้าหน้าทีที่พาตาเคลิ้มไปก็บอกว่า “ตาเคลิ้ม เจ้ากลับบ้านได้แล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็เห็นหมดแล้ว” แล้วให้มาที่หอประชุมใหญ่ และถามว่า “เป็นอย่างไรตาเคลิ้ม” แกก็ตอบว่า “เอาหละ ต่อไปนี้ผมจะไปสร้างวัด ไม่อยากไปเข้าหุ้กับใครเขาแล้ว เพราะมันลำบากมาก ไต่ไปอยู่แค่สังกะสีแผ่นเดียว ต่อไปผมจะไปสร้างมันทั้งหลังเลย” เขาก็ถามว่า “จริงหรือเปล่าตาเคลิ้ม ถ้าแกไม่ทำตาม ไม่ไปสร้าง บ้านแกจะต้องไฟไหม้แน่ เพราะเสียดจะลูกเต๋าก็จะซัดเซพเนจร ทรัพย์สินสมบัติก็จะหมด เอาหละ ตาเคลิ้มแล้วกลับไปสร้างนะ” แกตอบ “ครับ ผมจะสร้างครับ เพราะเงินผมเยอะ และต่อไปผมจะให้หลาน ๆ ของผมเรียนหนังสือ

ในที่สุดเขาก็ส่งกลับ โดยให้ตาเคลิ้มนั่งเรือแล้วลืบทา ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันทางบ้านเป็นเวลาตีสี่ กำลังจะทำกับข้าวเพื่อทำบุญเจ็ดวันตาเคลิ้ม คนคุมเขาสั่ง “อ้าว ตาเคลิ้มหลบตาจะรีบไปส่ง” พอตาเคลิ้มลืบทาก็ได้ยินเสียงเพี้ยว แกก็หงายท้อง เรือก็พุ่งเข้าไปที่ไต่ถุนบ้านตาเคลิ้มเลย พอแกหงายท้อง แกก็ลุกไม่ขึ้นเป็นอัมพาต ส่วนยายवादก็กำลังจะเอาน้ำไปเทที่ไต่ถุนก็เลยเห็นเข้าก็ตะโกนเรียก “ไอ้หนูไปดูซิ นั้นพ่อมึงหรือใครนะ เลยเอาไฟมาส่องดูก็ร้อง “อ้าว พ่อมาแล้ว” เลยหามขึ้นมาบนเรือ ส่วนเรือก็ยังอยู่ไต่ถุน

ยายवादก็ถามว่า “อ้าย ไปไหนมาละนี่ ตาเคลิ้มก็อ้าปากจะตอบ แต่พูดไม่ได้ไม่มีเสียงได้แต่ทำปากพะงาบ พะงาบ แล้วก็พลิกตัวไม่ได้ด้วย เกือบจะตาย เนื้อตัวก็ลอกหมดเลย เพราะไปโดนแดดในเมืองนั้นมา แล้วข้างกันเป็นรูโหว่หมดเลยเพราะไปโดนฝนมา

พอค่อยยังชั่วพอที่จะลุกนั่งและพูดได้ ก็เลยเล่าให้ยายवादและคนบ้านเหนือบ้านไต่ฟัง พระก็วิจารณ์กันว่าไปนรกมาบ้าง ไปเมืองลับแลมาบ้าง มันเป็นเรื่องแปลกที่ว่าไปส่งยายผู้หญิงคนนั้นมา และยายคนนั้นก็อยู่ที่เมืองนั้น แล้วตอนพายเรือไปส่งก็พายตามเขาไปนั่นแหละ พอไปถึงไต่บ้านเท่านั้นก็แวบเลย หายไปหมดเลย กลายเป็นเมือง ๆ หนึ่งเลย ดังนั้นขอสรุปว่า นรกสวรรค์นั้นอยู่รวมกันแน่นอนที่สุด แต่มันคนละภพไม่สามารถมองเห็น

จากนั้นตาเคลิ้มก็จะเริ่มสร้างวัด ก็ไปปรึกษายายवादว่า “เอาหละ ข้าก็ไปเห็นมาหมดแล้วนะ ข้าเสียใจเหลือเกิน ข้าอยากจะทำสร้างวัด” ยายवादก็ตกลง เลยไปเรียกลูก ๆ มาตกลงกัน ก็ได้ความว่า คงจะใช้เงินสักสิบล้านสิบล้านก็คงสร้างวัดย่อม ๆ ได้ ก็เลยไม่นิมนต์พระในกรุงเทพฯ มา ก็มาขอเงินห้าหมื่นว่าจะไปหาที่ให้ แล้วก็หายไปเลยหลายองค์จนชาวบ้านเขาถือว่าแกอยากจะทำสร้างวัด

จนในที่สุดเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ใจ ตาเคลิ้มแกก็ฝันไปว่า มาเจอพระรูปร่างลักษณะอย่างนั้น ๆ พอที่จะช่วยได้ อยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี เลยสเก็ตซ์ภาพ แล้วให้ลูกชายมาหาบอกว่า เป็นพระที่เจริญวิปัสสนา ลูกชายก็เที่ยวมา มาเจออาตมาที่วัดแจ้ง จังหวัดสิงห์บุรี อาตมา กำลังฉันข้าวก็สังเกตเห็นว่า เอ๊ ใครนะมาดูเราจัง ก็ชักจะฉันข้าวไม่ลงแล้ว จ้องตามายังอาตมาจัง องค์อื่นมีก็ไม่ดู จนกระทั่งอาตมาฉันข้าวเสร็จก็ลงไป ก็ยังตามมาอีก แล้วมาถามว่า หลวงพ่ออยู่วัดไหนครับ ผมขอตามไปด้วย แล้วก็ลงเรือตามมา มาถึงสังเกตเห็นวัดซึ่งตอนนั้นยังไม่มีอะไรเลย พอมาตรวจดูก็มาบอกว่า “ใช่แล้วครับ หลวงพ่อนี่เองที่ไปเข้าฝันพ่อผม อาตมาก็ปฏิเสธ แต่เขาก็ยืนยันและนิมนต์อาตมาไปที่บ้าน แล้วลูกชายก็นั่งเล่าเหตุการณ์ให้ฟังโดยตลอด ตั้งแต่ต้นจนจบ อาตมาก็นึกอยากจะสืบสาวราวเรื่องความเป็นจริง ไม่ได้นึกอยากได้เงินเขาหรอก ก็เลยรับปากว่าจะไปให้

พอถึงวันเขาเอารถมารับ วันนั้นฝนตกแต่เช้า โดยมเขาก็นิมนต์ฉันเพลเสียด้วย แต่ดูเวลาเป็นเวลาสี่โมงเช้าแล้ว ก็คิดว่าคงจะไปฉันเพลที่ไชโยนี้ เพราะเขาเอารถแท็กซี่มารับ คนขับก็อายุราวหกสิบกว่าแล้ว แล้วรถนี้มีสภาพแย่มาก ข้างรถก็บุบ อาตมาก็นั่งท้าย และรู้สึกง่วงก็เคลิ้ม ๆ ไป รถวิ่งมาก็เสีย วิ่งต่อไปสักพักก็เสียอีก สรุปรพารถถึงกรุงเทพฯ อาตมาไม่ได้ดูนาฬิกา ก็ลงจากรถก็ไปลงเรือต่อ แต่ไม่รู้ที่ไหน เรือก็วิ่งเข้าไปในคลอง สุดทางก็ขึ้นรถต่อไปอีก แล้วเดินผ่านสวนไปจนถึงบ้านตาเคลิ้ม

พอไปถึงก็เห็นคนมารอกันอยู่เยอะเลย จะมาดูพระที่ไปเข้าฝันตาเคลิ้ม อาตมาก็ขึ้นไปนั่งพักที่ข้างบนบ้านก็ได้ยินเสียงดัง เบิ่ง เบิ่ง ก็เอะใจก็มองดูนาฬิกาเป็นเวลาเพลพอดี จากวัดสี่โมงเช้าห้าโมงเช้าถึงที่นั่นพอดี มันก็เป็นเรื่องแปลก เลยฉันข้าวไม่ลง มันตื่นตันเลยหยิบนาฬิกาในยามดู ก็คิดว่ามันไม่น่าเป็นไปได้ แต่มันก็แปลกที่คนขับรถ มีกลิ่นตัวเหม็นสาบเหมือนปลีสาวะจุนมาก

แล้วแม่वादก็มาคุยกับอาตมา ถามว่า “พระคุณเจ้าออกจากวัดสี่โมงเจ้าคะ” ก็ตอบไปว่า “สี่โมงเจ้าคะ” ยายवादมอง แล้วบอกว่า “ในเวลาชั่วโมงเดียวมาถึงได้อย่างไร” ตาเคลิ้ม

กำลังนอนก็ลุกนั่งได้เลย แล้วพูดออกมาว่า “จริงแล้ว สีโหมงมาถึงห้าโหมงก็ถูกแล้ว” แล้วตาเคลิ้มก็เริ่มเล่าเหตุการณ์ทั้งหมด แล้วยังชี้ให้ดูเรือ เป็นเรือสำปั้น

สรุปตาเคลิ้มก็หันมาคุยกับอาตมาแล้วถามว่า “หลวงพ่อรับรองใต้โหมงเรื่องการสร้างวัด ผมจะมอบเงินให้สิบห้าล้านในวันนี้” อาตมาก็ตอบกลับไปว่า “เป็นโบสถ์หลังเดียวใต้โหมง เพราะที่วัดอัมพวันกำลังจะสร้างโบสถ์” ตาเคลิ้มก็ตอบ “ไม่ได้หรอกครับ ผมจะสร้างทั้งหมด ผมฝันไปว่ารูปร่างอย่างท่านนี้จะช่วยผมสร้างวัดได้ผมเอาบ้านเหนือบ้านใต้มาเป็นพยาน และจะมอบใบจากธนาคารให้ และจะให้หลวงพ่อเซ็นรับรองและรับรองที่จะสร้างวัดให้ เพราะเข็ดที่เข้าหุ้กับใครเหมือนสังกะสีแผ่นเดียวที่ทำให้ผมต้องเป็นอย่างนี้” อาตมาก็รับปากไม่ได้ ก็เลยผลัดบอกว่า “จ้ะวันนี้หน้าค่อยพบกันใหม่ เลยลากลับเป็นเวลาตอนเย็น ก็นั่งรถมีคนหนุ่ม ๆ ขับรถคันใหม่ ๆ ไป ขับไปได้สักหนอยรถเกิดเสียขึ้นมาอีกแล้ว ลูกชายตาเคลิ้มก็เลยไปเรียกรถคันใหม่ ไปเจอเอาแท็กซี่คันเดิมที่มีตาแก่ขับเข้าอีกแล้ว ตาแก่บอก “ไปด้วยกัน” ก็เลยต้องไปกับแก แต่ก็กลับมาถึงวัดไม่มีด ทั้งที่ออกมาก็เย็นแล้ว

แล้วต่อมา อาตมาก็ไปเยี่ยมแกอีกครั้ง ก็บอกให้แกเฉลี่ยสร้างโรงพยาบาล สร้างอะไรอย่างอื่นเฉลี่ยกันไป แต่สำหรับอาตมาอยากสร้างถนนหนทางมากกว่า แต่แกก็บอกว่า “ไม่ได้ เพราะว่าได้ตั้งสัจจะมา หากผมไม่ได้สร้างไฟจะไหม้บ้าน”

จนผลสุดท้ายอาตมาก็ไม่รับ เพราะรู้แล้วว่าเรื่องมันต้องเป็นอย่างนี้ ในที่สุดตาเคลิ้มก็ไม่สบายใจให้ลูกมาที่วัด แต่อาตมาก็ตกลงไม่ได้ ส่วนยายवादก็กลัวตาเคลิ้มตกนรกก็ร้อนใจก็เฉลี่ยทำบุญไปที่ละเล็ก ๆ แต่ก็สร้างวัดไม่สำเร็จ ตาเคลิ้มก็ตาย ตายก็เอาศพตั้งไว้บนบ้าน ยายवादก็ตกใจก็เอาเงินออกมาแจกกันไปให้ลูกหลานซื้อที่ซื้อทาง ก็ผลาญกันไปหมดเลยไม่สำเร็จตามเป้าหมาย ส่วนที่เหลือก็เอาไปสร้างโบสถ์ทางบางไทร จังหวัดอยุธยา แต่ก็ไม่มามายจนเกินไป

ในที่สุดยายवादก็ตาย ทั้งที่ศพตาเคลิ้มยังตั้งอยู่ที่บ้าน พอยายवादตายได้สองวันไฟก็ไหม้บ้านหมดเลย ไม่มีอะไรเหลือเลย เหลือแต่เรือลำที่ตาเคลิ้มนั่งไปลำเดียว ทรัพย์สินสมบัติที่ให้ลูกหลานก็แหลกลาญไปตามสัจจะที่ได้ให้ไว้ ลูกหลานที่ไม่ได้เรียนหนังสือก็กินเหล้าเมายา ซัดเซพเนจร จนไปเข้ากับแก๊งบางนกแขวกเรื่อยมา

อันนี้ก็ขอให้โยมทราบไว้ว่า ไม่ใช่ยมบาลมาจดหรอก ไร้ที่จดมันคือจิตเป็นผู้จด อารมณ์ทุกกระเบียดนิ้วไม่ขาดเลย บาปบุญคุณโทษจดบันทึกเข้าไว้หมด พอเราตายลง วิญญาณออกจากร่างไป มันก็ตีแผ่ขยายออกมาเป็นการชดใช้กรรมไป หากเราทำดีก็ไปสวรรค์ ทำชั่วก็ลงนรกไป